

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1920.

II. EVFOLYAM. 251. SZAM.

NOVEMBER 3

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 25.— K Félévre. . 150.— K
Negyedévre 75.— K Egész évre 300.— K

EGYES SZÁM ÁRA 1 KORONA.
Kapható az összes dohánytőzsdékben és
az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

A debreczeni kálvinisták Templom Egyesületének Orgona-hangversenye.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Az az egyházi mozgalom, mely a debreczeni kálvinisták egyesítésére, a kálvinista hit és öntudat ápolására megindult, fényesen bontakozott ki szombaton este. A szükség, a létkérdése hívta létre a kálvinisták Templom Egyesületét: az az áradat, mely mind nagyobb erővel osiromolja már magát a kálvinista Rómát, a magyar szabadság és függetlenség végvárát Debreczent is. Ez ellen a reformárusoknak védekezni kell. Az eddig szétszortott kálvinistaság a maga elhanyagolt hitéletével nem tudna erélyesen védekezni a ma már nyílt támadásokkal szemben. Kell, hogy új élet, küzdő lélek, erős elhatározás keljen ki Bocskai, Bethlen, Rákóczy népében, hogy magasan, mocsoktalanul hordozza az igazság, a szabadság zászlóját. Négy millió protestánsnak üzentek hadat, négy millió protestáns tiltakozik. A magyar kálvinistaság szíve Debreczen, e szív dobbanása a „Debreczeni Kálvinisták Templom Egyesülete”.

A Kálvinista Templomegyesület fényesen sikerült orgona hangversenyén a Kossuth-utcai református templom tágas padsorait zsufolásig megtöltötte a közönség. A debreczeni és vidéki kálvinistaság színe-java részt kért az ünnepségből. A fényes közönség sorában ott láttuk dr. Baltazár Dezső püspököt, gróf Dégenfeld József főpöndnököt, Márk Endre udvari tanácsos, polgármestert, Szomjas Gusztáv főispánt, Géresi Kalmán, Dóczy Imre főigazgatókat, dr. Erdős József kollégiumi rektort, a tudományos életünk kimagasló alakjait, a kálvinista iskolák igazgatóit, Nagy József pénzügyigazgatót, Jóna István Gazdasági Egyesület elnökét stb.

Litkey Péter hajduböszörményi zenetanár fényes talentumra valló orgona nyitánya után dr. Révész Imre lelkész mondott magas szárnyalású beszédet, melyben gyönyörűen ecsetelte a Templom Egyesület célját és rendeltetését. Pompásan sikerültek dr. Révész Imréné énekszámjai, őszinte elragadtatást is keltettek. Úgyesen kísérték Szele Miklós és Almásy Márton. Nagyszerű művészi élvezetet nyújtott Piribauer Ferenc hegedűjátéka, melyet Révfi gyönyörűen kísért. A tanító vegyeskar énekszámjai nagy erővel tettek tanulságot. Felemelő hatást tett Tóth Margit urleány ünnepi szavalata.

Az ünnepély emelkedett hangulatát stílusosan zárta be a Hymnusz. Az ünnepség mintaszerű rendezése az elnökség, a

szénior és a theologus ifjúság buzgósgát dicsérte. Ez az első kezdet nagyszerű reményekre jogosít.

Nem lesz második pénzlebélyegzés

Felállítják az államjegykibocsátó hivatalt.

— „Egyetértés” tudósítójától.

Budapest, november 2. Tegnapi ismét hamis hírekkel nyugtalanították a közönséget. Az egyik forrás szerint az állam második lebélyegzési műveletet szándékozik a legközelebbi napokban végrehajtani, mások azt a hirt terjesztik, hogy a vagyonadó életbeléptetésétől már csak 24 vagy 48 óra választ el és hogy a kormány a vagyonadóra előleget kíván bekövetelni.

Korányi Frigyes báró, pénzügyminiszter ezekre vonatkozóan a következőket jelentette ki:

— Teljesen kizárt dolog, hogy olyan második lebélyegzést határozzon el a kormány, amelynél a közönséget érintő hátrány egyedül a pénzt terhelje. Az egész tervet felelőtlen egyének találták ki és ők terjesztik a hausse spekuláció előmozdítására. Az államjegyeket kibocsátó hivatal felállításáról a törvényhozásnak kell intézkedni.

Mindenki tudni fogja előre, hogy mikor kerül az intézmény megvalósításra.

Megkezdték a béke ratifikálásának tárgyalását.

A földbirtok reform megelőzi a békeszerződés becikkelyezését. Szencziókat várnak a Ház ülésein.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, nov. 2. A nemzetgyűlés külügyi bizottsága kedden délután kezdte meg a békeszerződés ratifikálásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Az ülésen Andrássy Gyula gróf elnökölt és Apponyi Albert gróf nagy beszédet mondott.

A beicikelyezési megelőzi a földbirtok reform javaslat tárgyalása, amelyet szerdán tűznek napirendre.

A szerdai ülésen tovább hullámlazik az Ereky—Korányi-ügy. Rakovszky István elnök az elnöki székből nyilatkozatot fog tenni a felszólal Teleky Pál gróf miniszterelnök, sőt esetleg Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter is.

A kormányának a pénzügyminiszter ama tervével szemben, hogy parlamenti vizsgáló bizottság kiküldését kéri, — az a fölfogása, hogy a nemzetgyűlés a miniszter

válaszának tudomásul vételével már nyilatkozott.

A földbirtok reformot nyolc óráig fogják tárgyalni, az erre vonatkozó javaslatot esütörtökön terjesztik be. A kormányzó pártok úgy számítanak, hogy 8—10 óráig üléseken legkezebb 7—8 ülésnapon letárgyalják a javaslatot, amelynek ellenzéke egyáltalán nincsen, csupán a kisczardák fognak a lényegesebb pontokban radikálisabb módosítást ajánlani.

A legközelebbi üléseknek több érdekessége is lesz. — Így szönyegre kerül Czettler Jenő indítványa a forradalmi kormányok és vezető férfiak vád alá helyezéséről. Lingauer Albin a Rulf-ügyben fog újabb támadást intézni a többben a lakáshivatal ügyét terjesztik elő interpellációkban.

Négy napig szünetel a teheráru forgalom Budapest felé.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, november 2. Rubinek Gyula kereskedelemügyi miniszter a maga hatáskörébe vette át a főváros és az ország szén és faellátásának legfőbb intézését.

Rubinek Gyula kijelentette, hogy a keddi naptól kezdve szombatig négy napon keresztül szünetel a teheráru forgalom a Budapest felé vasúti vonalakon és a máv. kizárólag fát és szenet szállít a teherkocsikon, a fővárosba. Legközelebb megjelenik a kormány rendelete, amellyel úgy a fa, mint a szén külföldről való behozatalát teljesen szabadá teszi.

A tőzsde.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, november 2. A keddi tőzsde forgalma az általános szilárdság jegyében folyt le és csak a zárlat felé lanyhult el kissé az irányzat.

A valuta-piacon a zárlat a következő volt: Napoleon 1450—1520, angol font 1650—1720, leva 570—600, dollár 350—480, francia frank 3250—3400, márka 610—635, lira 1660—1750, Romanow-rubel 350—375, lei 750—825, sokol 560—595, korona dinár 1280—1425, frankdinár 1280—1325, lengyel marka 140—155, svájci frank 6800—1750, osztrák korona —

A Csokonai-kör új tisztikara és választmánya.

A Kör közgyűlése.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A debreczeni Csokonai-kör hét-főn délelőtt a kör helyiségében közgyűlést tartott, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, a társadalmi és tudományos élet reprezentánsai mellett ott voltak közéletünk jelesei is élükön Baltazár Dezső püspökkel és Márk Endre udvari tanácsossal.

A közgyűlés legfontosabb tárgya a tisztújítás volt. A választmány által javasolt tisztikart és választmányi tagokat csaknem egyhangulag választották meg, dokumentálva, hogy a Kör belső életét nem dulhatja föl a visszavonás és ott hatástalan minden gyűlölködés, mert a magyar kultúra és irodalom hathatós szolgálatát tartják a legfőbb célnak a Csokonai-kör tagjai.

A közgyűlést Géresi Kalmán, a Kör ősz elnöke nyitotta meg értékes fejtegetések kíséretében. Utalt a háboru borzalmaira, majd elmondta, hogy 1915. év óta a Kör nem tarthatott közgyűlést a rendkívüli viszonyok miatt. Kijelenti, hogy a maga részéről nem kívánt az elnöki székben megmaradni, ezt a választmányi ülésen ki is jelentette, de miután a választmány egyhanguan azt a véleményét tolmácsolta, hogy a Kör érdekei kívánják, hogy továbbra is vállalja az elnöki tisztséget, rövid időre bár, de megfelel a kívánságnak. Élénk éljenzés követte Géresi Kalmán szavait, aztán

Kardoss Albert dr. terjesztette be a titkári beszámolót. Őt év óta nem lehetett összehívni közgyűlést, de ez az idő háboruban és forradalomban telt el. Ez idő alatt a Kör igyekezett megőrizni erkölcsi és anyagi javait. Büszkén mondhatja, hogy a Csokonai-Kör a forradalomnak föl nem kínálkozott,

az ellenséges megszállás elől pedig elzárkózott. Nagy körültekintéssel és megfontolással állította össze a választmány azt a listát, melyet most a közgyűlés elé terjeszt a tisztújítás alkalmából. Csak azokat vette fel, kik ellen sem a forradalmak, sem az oláh megszállás idejéből nem emelhető kifogás. Majd beszélt a főtitkár a Csokonai-Kör jövő feladatairól. Szavait általános helyeslés kísérte.

Dóczy Imre dr. ragyogó szavakban emlékezett meg, hogy Csonka-Magyarországon milyen nagy hivatás vár a kulturális egyesületekre. Olyan vezetőséget proponál a választmány, mely a jövő fejlődést a multhoz fűzi. Indítványozza, egyhangulag fogadja el a közgyűlés az előterjesztett tagsorozatot.

Mint hogy az alapszabályok úgy intézkednek, a szavazást mégis megejtették. Teljes egészében az előterjesztett lista ment keresztül.

A választás eredménye a következő: Tisztikar: Elnök Géresi Kálmán, al-elnökök dr. Papp Károly, Oláh Gábor, főtitkár dr. Kardos Albert, titkár Papp Ferenc, ügyész dr. Körösi Kálmán, pénztáros Csáthy Kálmán, számvizsgálók Bárdos Géza, Bodnár Géza, dr. Tóth Emil.

Választmány: Ady Lajos, Bakoss Tibor, dr. Baltazár Dezső, dr. Bernolák Nándor, dr. Boldisár Kálmán, Csányi Benjámin, Csúrka István, dr. Csűrös Ferenc, dr. Darkó Jenő, dr. Dóczy Imre, dr. Eszedi István, dr. Erdős Károly, dr. Herpay Gábor, Karai Sándor, dr. Kardos Samu, dr. Kenézy Gyula, dr. R. Kiss István, Komlóssy Dezső, Könyves Tóth Kálmán, dr. Sz. Kun Béla, dr. Láng Nándor, Lőfkovits Artúr, Márk Endre, Mihalovits Jenő, dr. Mitrovics Gyula, Möricz Pál, dr. Nagy Zsigmond, Palfy József festő, Palfy József hírlapíró, dr. Pápay Imre, dr. Révész Imre, Sárvary Lőrinc, Sesztina Jenő, S. Szabó József, dr. Szántó Sámuel, dr. Szatái Ferenc, Szathmáry Zoltán, Szávay Gyula, dr. Tankó Béla, dr. Tüdös Kálmán, dr. Varga Zsigmond, Zivuska Andor, dr. Zivuska Jenő, Zoltai Lajos.

A tisztikar és választmány valamennyi tagjára egy-két kivétellel a szavazatok összesége 44-45-46 szavazatot ért.

A megválasztottakon kívül dr. Komlóssy Imre jutott 5, dr. Szilágyi Imre 4 és még három-négy névre 1-2 szavazat.

Dr. Papp Károly az új tisztikar nevében kérte a közgyűlés és a nemes város támogatását, majd Géresi elnök jó kívánságát kifejezte. Éljenek közben bezárta a közgyűlést.

DEBRECEN
Kalapgyár

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek.
Piac-utca 63. szám.

MEGÉRKEZTEK

gyermek alsótrikó, trikó, leibchen és nadrágok, prima minőségben és mindenféle meleg gyermekruházati cikkek, kitűnő hrisnyák, gyönyörű szvetterek, szövetruhák, fiuruhák stb. Dr. Hegedűsné

"Gyermekdivatházában"
Simonffy-utca 2. szám.

Kitűnő szabású férfi fehérműveket készít
HERMAN NÁNDOR ÉS TÁRSA
fehérmű készítő
Piac-n. 10. Bikával szemben
Saját műhely az üzletben.

A kálvinista Róma megünnepelte a reformáció emléknapiját.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Fényesen ünnepelte meg Debreczen kálvinista társadalmának a reformáció 403-dik évfordulóját. Ez az ünnepség békés, nyugodt fejlődés idején talán megmaradt volna a szokás egyházi keretek közt, de a mostani válságos időkben kell, hogy e korlátok közül messze túl emelkedjék, hogy teljesebb öntön a még szunyadó kálvinista lelkekbe.

Külön-külön — a katolikusok és protestánsok — a maguk táborában egymás mellett nagyon szépen dolgozhatnak a magyar hazáért és nemzetért. De ha lépten-nyomon nyíltan provokálják a protestánsokat, kénytelenek lesznek Luther 95 pontját lelki temploma ajtajára kifüggeszteni és téllenségükből kilépni.

A Nagytemplomban.

A reformáció ünnepsége impozáns arányokban bontakozott ki a Nagytemplomban. Az óriás templomot zsufozásig megtöltötte a közönség. Ott láttuk egyházi és világi életünk kiválóságait: gr. Degenfeld József főgondnokot, Szomjas Gusztáv főispánt, Erdős József dr. a kollégium rektorát, Nagy József pénzügyigazgatót, dr. Maqoss Gy. tisztifőügyészt, a tanári karokat, az ifjúságot. A debreczeni kálvinista gazdatársadalom szokatlan nagy számmal jelent meg az ünnepélyen.

A fennálló ének elhangzása után, a főiskolai kántus énekelt. Ezután Baltazár Dezső dr. püspök, a reformatio 403. évfordulóján láng-lelkű beszédben ragyogtatta hatalmas szónoki tehetségét és fényes tudását, méltatta a reformatio valódiságát, mely nem lázadás, hanem alázatos hódolás az örök Isten és az Ur Jézus Krisztus előtt. Megrázó szavakban emlékezett meg a magyar kálvinizmus nagy halottjáról, gr. Tisza Istvánról, kit a szabadság döntött le. Nincs olyan eszme — ugymond — melynek annyi antikrisztusa lett volna, mint a szabadságnak. Látnoki lélekkel látta már 1917-ben és a zsinati gyűlésen, a Kálvintéri templomban megjárta, hogy a féktelen szabadság, mint odozgatja fel az állam kötelekeit. Látása valóra vált. Tisztátalan lelkek piszkították be a férfi becsületet. Pénzért bérbe adták és áruba bocsátották a lelkiismeretet. Hamis próféták, most más színre mázolt, de ugyanolyan színű antikrisztusok hirdetik a szabadságot.

Ma kevés a szabadság, több a szabadság és féktelenség. A mai szabadságunk a futószél szabadsága, világosságunk lidércfény, mely bizonytalanul lebeg bizonytalanabb ingoványon. A magyar

Sion erősségeinek tetejét a szél szabadsága megviselte. Pedig ez a város nem szorul idegen lámpásra, mert Isten dicsősége világít benne.

Dr. Baltazár püspök beszéde mély hatást tett a jelenlevők tömegére.

Még a kántus énekelt el Luther énekét és a közének után megkezdődött az urvacso-ra-osztás.

Istenisztelet után, urvacso-ra-osztás alatt egy megkapóan szép és felemelő jelenet játszódott le.

A templom déli bejáratánál összesereglett a város polgári, középiskoláinak és felsőiskolájának növendékei. Baltazár püspök jelent meg előttük és a következő beszédet intézte az egybegyűlt ifjúsághoz, fiukhoz és leányokhoz:

Magyar Kálvinista Ifjúság! Legyetek üdvözölve a reformáció világosságában és szabadságában. Az evangéliumot, a Krisztust, a szent háromság egy igaz örök Isten adta vissza ti néktek a reformáció lélekben és igazságban és a magyar hazát lelkiismereti és alkotmányos szabadságban.

Mint a tiszta evangéliummal megvilágosított, felszabadított és igazságra hívott lelkek szomjuhozottak mindig a tudomány fényét; áhítsatok az Istenhez juttató szabadságot és keressétek az igazságot és boldogságot, amelyet egyedül Jézus által találhattok meg megigazító hitben és a halálnál is erősebb szeretetben.

Evangéliumi vallásokkal imádjátok az Isten, magyar vallásokkal szeresétek a hazát.

Teljesedjék meg rajtatok az Örökkévalónak minden áldása, hogy megvédelmezhesseitek és megtarthassátok magatokat minden büntől, magyar kálvinista hiteteket minden támadástól, amelyeket a sötétség indít lelketek temploma ellen. A jövő a tietek. Tegyétek Isten dicsőségére, hazánk üdvére fényessé a jövőt.

"Kegyelem néktek és békesség Isten-től, a mi Atyánktól és az Ur Jézus Krisztustól." Amen.

A tanítóképzőben.

A reformatio tanítóképző intézet ifjúsága is lelkek egész melegevel áldozott hitének a reformáció emléknapiján. A zeneteremben tartott ünnepélyen megjelent dr. Baltazár Dezső, Márk Endre, dr. Erdős József kollégiumi, dr. Erdős Károly lelkész-képző-intézeti igazgatók.

Az intézet hatalmas énekkara a Gályarabok énekével nyitotta meg az ünnepélyt. Ezután Szilágyi Dezső 4 tk. Berzsenyi: "Fohászok" c. költeményét adta elő nagy hatás mellett. Tinódi Lantos Sebestyén Eger vár viadaláról szóló énekét ősi korhűséggel adták elő Rózsa Gyula 3 tk., Nagy László 4 tk. négyes hegedű szólamtól kísérve. A XVI. sz. hegedűs énekét pompásan tudták vissza adni. Dr. Eszedi István a kálvinista jellemet festette markáns vonásokkal. Nagyon jól sikerült Oláh Kálmán, Demjén Antal, Tokaji István, Bakóczy László vonós négyese. Polgári Ferenc 4 tk. Luther énekét adta elő Kathó Jenő 4 tk. harmonium kísérte mellett. Az ünnepélyt a Hymnusz zárta be.

A gályarabok emlék-oszlopánál.

A Nagytemplom mögött szerényen buzdózik meg egy oszlop, a magyar kálvinizmus, a világosság és szabadság diadal oszlopa. A gályarabok emlékoszlopa ez, melyhez annyi politikai és társadalmi szeny és még több vér és könyvtapad. A nagy évfordulón ezt keresték fel a jövő papjai, hogy erőt, kitartást merítsenek e válságos időkben, ha kál-

vinista hitükért nekik is üldözöttség kellene szenvedniük.

Déli 12 órakor a Dóczy leánypolgári intézet és a Svetits-intézet reformatio növendékei Boer Károly és Molnár Ferenc vallásánarok vezetése alatt a gályarabok emlékoszlopa elé vonultak, hol a Dóczy-intézet a Gályarabok énekét énekelvén Szabó Margitka IV. o. t. a Dóczy-részéről, Bathory Juliaka III. tk. a Svetits-intézet részéről rövid beszéd kíséretében megkoszorúzzák az emlékoszlopot. Lénárt Esztiha IV. o. növendék pedig a "Miatyánk" c. költeményt szavalta el nagyhatással. A Hymnusz zárta be a szépen sikerült iskolai ünnepélyt.

Délután fél 3 órakor a theologus ifjúság áldozott a gályarabok emlékének az emlékkerti egyszerű oszlopnál. A theologus ifjúság bevonta az ünnepelésbe a reformatio tanító- és tanítóképző intézeti növendékeit. A főiskolai kántus Mácsay karnagy vezetésével a "Gályarabok" énekét énekelte, Peleskey Sándor 3. th. mondott megható emlékbeszédet a gályarabokról. Lelkesítette az ifjúságot, hogy hitükhöz, meggyőződéshöz épp oly erősen hívek legyenek, mint ahogy ezek a gályakra hurcolt lelkészek. Erre ma épp oly szükség van, mint azok idejében. Juhász Gergely 4. th. Gyűlvészi István "Gályarabok" c. költeményét szavalta el. A tanítóképző részéről Zih Magda 4. tk. rövid beszéd kíséretében koszorút helyezett az emlékoszlopra. A tanítóképző ifjúsága nevében pedig Tassi Sándor 4. tk. beszélt. A felnőttek elvonulása után a legfiatalabb nemzedék, a reformatio elemi iskolák növendékei vonultak a gályarabok emlékoszlopához tanítóik vezetése alatt, hogy gyermekie lelki háliját lerójják reformatio nagyjaik előtt. Mocsary László intézett megható beszédet a gyermekekhez, kik a nemzet imája élénklése után szép rendben elvonultak.

A kollégiumban.

A reformatio theologiai ifjúság délután 8 órakor ünnepelte a reformáció évfordulóját a főiskola dísztermében. Az érdeklődés rendkívül nagy volt, a közönség zsufozásig megtöltötte a nagy termet. Az országos hírű főiskolai kántus éneke után dr. Lencz Géza egyet. tanár hatalmasan szárnyaló megnyitó beszéde vezette be az ünnepélyt. Most két éve — ugymond — 6 vitte Kolozsvárra a debreczeniek üzenetét, most a futó szellőre kell bízni azt. A csonka Magyarországon nagy veszélyben van a kálvinizmus, de bizik az ifjúságban és hiszi, hogy az ifjúság fenn tudja és fenn fogja tartani a reformatio vívmányait. — Cserni Zoltán 3. th. alkalmi költeményt adott elő nagy sikerrel. — Király Anna 3. tk. vallásos éneket adott elő szép sikerrel, Polgári Ferenc 4 tk. harmonium kísérete mellett. Zámboi Sándor 4. tk. alkalmi beszéde magával ragadta a közönséget. Utánna még Kovács Pál 1. tk. Muraközy Gyula okt. 31-én c. költeményét szavalta el és a kántus "Erős várunk nekünk az Isten." Luther énekét énekelte el és ezzel a szépen sikerült ünnepély véget ért.

Fölemelték a városi hasábfát.

Kondor Kálmán főszámvevő jelentésére a tanács felhatalmazta a főszámvevőt, hogy a fuvarozásért a magasabb díjat adja meg s egyben kimondta, hogy ennek folytán a hasábfát árát 1440 koronára emeli föl, míg a botfa ára 700 korona marad.

Csonka-Magyarország nem ország!
Egész-Magyarország — mennyország!

Dollárt

és más idegen pénzt legdrágábban veszek
Simon György
Debreczen, Kossuth-utca 11.
Értékpapírok vétele és eladása.

FÖLDESI és TÁRSA papíráruk nagyraktára **DEBRECZEN** CSAPÓ-U. 16. az udvarban.

Allandóan raktáron tart nagy választékban Riz-Abadie cigarettapapírt, Pax-, Janina-, Walpes-, Taby- és Gavallér-hüvelyt.

Fehér Irodai és csomagoló papírokat.

Kizárólag viszonteladónak. Postai megbízások a beérkezés napján intézettek el.

HIREK

Szinek és divatok románca.

Nem tréfa, hanem komoly tény, hogy XVI. Lajos korában egy társadalmi reporter, aki a főrangú világ köréből vitt híreket a lapoknak, úgy írt X, vagy Y hercegéről, hogy „oly ő lözelenben jelent meg, aminek árnyalata hasonlatos volt a bánatos sühajlathoz, szegélyezve volt hiábavaló bánkodással. A szalagok raja az élénk fütyölő árnyalattal bírtak, a cipellője pedig maga volt a liget románca”. Más reporterok más elmés jelzők kieszelésében jeleskedtek s a jelzők közt ugyancsak szerepelt a bánatos könnyű, az angyali tekintet, tökéletes artatlanság, szivárványos derű s több elege.

Mert akkor a szenvedő szentimentáizmus, tulhajtott finomkodás járta a divatban s társalgásban egyaránt. Mi, rideg, józan, realis korszak emberei alaposan elrugaskodtunk az akkori kifejezési módoktól s ha tudni akarjuk, hogy voltaképpen mennyire is rugaskodtunk el, csak végig kell lapoznunk egy oly folyóiratot, mely a divatnak van „szentelve”. Ott azután találhatunk sok mindenféle színt és árnyalatot, amelyeknek elnevezésétől egy XVI. Lajos korabeli dáma hanyattvágódott volna, vagy legalább is leült volna a kanapéra.

Mostanában vannak *marathon-kékek, olympie-zöldek, pagoda-, nippón-, aqát-árnyalatok*. De ez semmi, mert ez még nem mutatná a mi elrugaskodásunkat a Lajosok korának finomkodásától. Meg az *éjfé-kék, a rigómadár-kék is megjárja, de van rozsdabarna, kapuiner-barna, dohányharna, hadikajósziurke, dohányszín, vajsárga, esztrigafehér, keszegezüst, s még sok mindenféle más elnevezés, amelyeket állatok, prózai iparcikkek, sőt élelmiszerek adtak az inspirációt. S ez talán azt is mutatja, hogy százharminc-százötven év óta annyira megnőtt a színskálánk, annyi sok mindenféle árnyalattal dolgozunk, hogy onnan veszszük a jelzőt, ahol találjuk. A *bolha barnát* azonban még most is annak hívjuk, s épp oly divatos, szép színek tartjuk, mint Mária Antoinette korában tartottak. Mert ezt a színt a később lenyaktulózott királyné hozta divatba, *bolhabarnának* elnevezni pedig nem kisebb ember cselekedte, mint maga a király, XVI. Lajos. Hogy miért ettől a k veszbé poétikus alkattól vette az elnevezést, s miért nem attól a tubáktól, amelytől örökösén szürke volt a fehér selem mellenye, az eddig megfegtellen titok. S egyáltalában honnan tudta öfelsége, hogy bolha is van a világon s mint nevez ki.*

A tudományegyetem Tiszá- emlékünnepe. Diszes keretek között ünnepelte a debreceni Tudományegyetem Magyarország nagy államferfiának, gróf Tisza István halálának évfordulóját a kollegium dísztermében. A nagy és előkező közönség soraiban helyet foglalt Baltazár Dezső dr. pü-pök és az egyetem tanári kara teljes számban. Az ünnepesztet a főiskolai kántus éneke vezette

Ujra cipőt és csizmát adhatunk a szegény gyermekeknek.

Az „Egyetértés” cipőakciójának nagy sikere.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Az „Egyetértés cipő-akciója” udvávaléleg már tízezer szegény mezilláros gyermeknek biztosította a nélkülözhetetlen téli lábbelit. A nagy nyomor azonban nem egedte, hogy itt megálljunk.

Egész szívvel, minden nemes áldozatkészséggel támogatásunkra sietett, úgy a debreczeni cipész-szakosztály, mint a cipőfelsőrész-szakosztály s együttes erővel fejlesztettük tovább ezt az emberbaráti mozgalmat.

Boldog örömmel jelenthetjük az Egyetértés bennünket megértő közönségének, hogy az eredmény nem is maradt el. Ujabbán ismét nagyobb mennyiségű nyersanyag érkezett a cipő-akcióra úgy az ipartestülethez, mint az Egyetértés szerkesztőségéhez.

Az ipartestülethez adományokat küldtek a következők:

Ifj. Sarkadi Ferenc timár (Görbe-utca 7.) 1000 korona.

Pethő József timár, (Teleki-u. 25.) egész oldal talp.

Porcsin Ferenc timár, (Teleki-utca 44.) egész oldal talp.

Ifj. Porcsin Ferenc timár (Teleki-utca 44.) egész borjubőr.

Herskovics József borkereskedő, (Piac-u. 70.) 2 kiló 5 deka borjubőr.

Piros József timár, (Teleki-u. 55.) egész oldal talpbőr.

Hajlu Áron timár, (Bundi-u. 17.) egy egész borjubőr, egy darab talpbőr.

Az Egyetértés szerkesztőségéhez:

be, mely után Pokoly József egyetemi tanár mondott megnyitó beszédet. Ezután Barabási Kun József egyetemi tanár lépett az emelvényre. Értékes beszédben fejtegette és méltatta Tisza István gróf rendkívüli egyéniségét és izzó magyarságát. Összehasonlítást tett Tisza és Bismarck, a német vaskancellár között és oda konkludált, hogy Tisza még nagyobb egyénisége volt a magyarságnak, mint Bismarck a németeknek. Az általános tetszés-elfogadott beszéd után Nagy Lajos segédlelkész szavalt latinosan, majd a főiskolai kántus szépen előadott énekszámai után az egyetemi tanács elhatározta, hogy Tisza István emlékére minden év október 31-et megünnepeli.

Vásáry András temetése. A váratlanul elhunyt Vásáry András földimadaradványait vasárnap délután helyezték örök nyugalomra óriási részvét mellett. Debreczen társadalmának színe-java megjelent a végtisztességen. A hivatalos város, továbbá a vármegye részéről Szomjas Gusztáv főispán, az adótisztviselők testületileg jelentek meg koporsójánál. A megnyugodott és a család nagyszamu

Kohn Hermann borkereskedése, (Csapó-u. 18.) 3 kgr. talp, 1 kgr. 50 deka talpbélés.

Kovács József timár, (Vigkedvü Mihály u. 59.) két borju- és egy kecskebőr.

Szatmári Lajos timár, (Teleki-utca 38.) talpbőr.

Dr. Kardoss Samu ügyvéd, 40 korona.

Krausz Ignác cipész (Meszena-utca 26. szám) egy pár cipő s ezenkívül még két gyermeknek hajlandó saját anyagából cipőt készíteni.

Balogh Árpád cipőfelsőrész-készítő (Meszena-u. 28.) saját anyagából hat cipőfelsőrést készít.

Tegnap délelőtt megjelent az Egyetértés szerkesztőségében egy egyszerű, derek, iparos ember.

— Egy pár csizmát hoztam a szegény gyermekeknek — mondotta s letette nemes adományát.

Szerényen mondja meg a nevét: Pocsai Mátyas Rakov-zky-utca 27. szám alatti lakos, csizmadiamester.

— Tiszta szívből cselekedtem! Hátha ez a példa is követőkre talál? — mondja.

Az összegyűjtött nyersanyag feldolgozása és az új cipők kiosztása tárgyában a közeli napokban értekezletet tartunk. Annit közölhetünk, hogy újra és rövidesen cipőt és cizmát adhatunk a szegény gyermekeknek. És ez minden szónál ékeesebben beszél!...

tisztelőit nem tudta a tágas udvar befogadni. Különösen a gazdarsadalom volt nagy számmal képviselve. A pompás művü, hatalmas érekporsót a városi dalárda gyönyörű éneke után kocsira helyezték s megindult a hosszú menet a református Nagytemplom felé. Dr. Baltazár Dezső magasszárnyalású, könnyekig megindító imában bucsuzatta el a megboldogultat. Az ősi debreczeni kálvinista erő és erény mintaképe. Öreg este lett, midőn a Kossuth-utcai sírboltban örök nyugalomra helyezték a debreczeni gazdaközönség ritkuló erdejének ezt az erős kidölt cserfáját és a gyászoló közönség lassan széteszlott.

A városi tanács Vásáry András elhunyt alkalmából részvétiratot küldött a családhoz és képviselőleg részt vett a temetésen is. A megnyilatkozott részvételért Vásáry István dr. tanácsnok meglehangú levélben köszönte meg a tanács részvétet.

Vásáry András elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén Csengeri Leó és ifj Csengeri Ignác 100—100 koronát adományoztak az Egyetértés gyorssegély alapja javára.

Felhívás a termelőkhöz! Saját érdekükben figyelmeztetjük a termelő lakosság érdekeit tagjait, hogy közéleti miniszter ur rendelete alapján a rájuk kivetett kenyérmag és tengerimennyiségeket most már haladéktalanul szállítsák be, mert a késedelmekedők a várható súlyos következményekért csak magukat okolhatják. Közéleti miniszter-ügyszály.

Ujból megkezdik a halárusítást. A Haltenyésztő Rézvénytársaság ajánlatot tett a városnak, hogy a lehalászott halmenyiségből hajandó vagonteleket átvenni s az árusításról gondokodni, vagy pedig a rézvénytársaság árusítsa a halat az Egyházi helyiségben és pedig akkora, hogy az angró árakhoz különként 10 koronát számíthasson hozzá. A tanács kimondta, hogy a halat a társaság árusítsa és ő maga csak ellenőriztetni, vajjon a 10 koronas felár nem lép-e nagyon túl a rendes piaci árakat.

Repülő-bizottság. Az árvizgáló-bizottság közli a közönséggel, hogy a piacok ellenőrzésére repülő-bizottságot alakított, amely f. hó 4-től megkezdte működését. Debreczen, 1920 november 2. Árvizsgáló-Bizottság.

Eljegyzési hír. Vozáry Sárika (Debreczei) és Nagy Ferenc (Budapest) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Viasz menyasszonyi koszorú és csokrot gyárt Földes Testvérek, Piac-utca 7. Középküldetés. Eladás nagyban.

Esküvői hír. Hoderer Emil kereskedő, Fried Frida házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

Emlékünnepély a hősök temetőjében. Szép ünnepséget rendezett a katonaság a halottak napján a hősök temetőjében. Az ünnepélyen jelen volt Hegedüs Pál altábornagy körleparancsnok, Keil és Fráter ezredek. A katonazene nagyszerű zeneszámai után Bónitz táborig lelkész mondott magasröptű beszédet, melynek alapeszméje volt, hogy az élők vegyének példát a holtakról. A szép emlékünnepele a Hymnusz hangjaival ért véget.

Eljegyzési hír. Katz Dávid és Igaz Helénke jegyesek.

Téli bélet sapkák finomabb minőségben férfiak és fiúk részére legolcsóbban beszerezhetők Frank Imre kalapüzletében.

Megalakítják a gyermekvédő telepbizottságot. A városi tanács a népjóléti miniszter leirata alapján a helyi gyermekvédő telepbizottság megalakulása iránt a szükséges intézkedéseket megtette. A hivatalból kirendelt tagokat tagságukról értesítette, egyben előterjesztést tett a közgyűlésnek, hogy a 12 tagot jelölje ki.

Könyvcseré a muzeum és Közművelődési Könyvtár közt. Zoltai Lajos h. muzeumigazgató előterjesztésére kimondta, hogy a muzeumban levő nem muzeális értékű könyveket a Közművelődési Könyvtárban kell elhelyezni, míg a Közművelődési Könyvtár muzeális értékű könyveit, így Hunfalvy-nak már meg nem szerzhető ethnográfiáját, át kell adni a muzeumnak.

Dr. Szöllösi nemi betegnek rendel, Hungaria-épület.

Könyv, zenemű, papíráruk Csáthy-nál.
a legnagyobb választékban

Az egyetem átveszi az Augusztia-szanatóriumot. — Lukács György v. b. t. t., a József-szanatórium egyesület elnöke érteztette a tanácsot, hogy a kormányval szerződést kötött, amely szerint a debreczeni tudományegyetem átveszi az Augusztia-szanatóriumot aként, hogy 50 ágyat szanatóriumi kezelés céljára az egyesületnek szabad rendelkezésre maradjon.

Érdekes és izgalmas kalandokat tartalmaz Lankaster Harry minden füzete: 1. Blanchon kasélytitka, 2. Bünbartang a kriptában, 3. A méregkeverő orvos, 4. Kapható a Színházi Figuró szalonjában.

Előkészítik a villamosvasuti körforgalmat. A városi tanács, mivel a homokerti villamos vonal kiépítése a D. H. V. a szerződés értelmében már régen köteles lett volna s már az újabb terminus is lejárt, de mivel a mai viszonyok mellett ez gazdasági lehetetlenség, a kiépítéstől eltekint, azonban felhívja a Debreczeni Helyi Vasutat, hogy tegye meg az előintézkedéseket.

Protestáns Árvaházi Képes Nap-tár az 1921. évre, rendkívül gazdag tartalommal megjelent és kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben.

Mosóintézetek figyelmébe. Az Árvizgáló Bizottság felhívja a mosóintézeteket, hogy árjegyzéküket két példányban felülvizsgálás végett e hó 8-ig a Bizottság hivatalába (Piac-u. 9.) adják be. Debreczen, 1920 november 2. Árvizgáló Bizottság.

DYNAMÓ-GÉPEKET, kapcsolótáblát, villanyműveket, mozgósínhez berendezéseket eladok, veszek vagy cserélek: Földvári, Debreczeni Első Elektrotechnikai gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon: 168.

A kórház igazgató nyugdíj-jegye. Annak idején Domahidy Elemér volt főispán Fráter Imre dr. törzsvost a kórház igazgatójának nyugdíj-jegy nélkül nevezte ki. Most Hubert Otto főispán értesítette a tanácsot, hogy Fráter Imre dr. nevezését akként egészítette ki, hogy az igazgató nyugdíj-jegyét is kimondta.

Megnyílik a népkönyha. A népjóletti hivatal előterjesztése a városi tanács kimondta, hogy tekintettel a beállott téli hideg időre, a népkönyhát legkésőbb december 15-ig meg kell nyitni. Főhivata a népjóletti hivatal, hogy a beszerzendő szükséges dolgokat jelentse be és keressen a népkönyha részére alkalmas helyiséget.

Elmebeteg flatalember. Ambrus Gyula 19 éves tégláskerti lakoson tegnap-est este elmebetegség tünetei kezdtek mutatkozni. Jelentettek az esetet a rendőrségnek, mely megvizsgálta a szerencsétlen ifjút. Az orvos köz- és önvesszősnek találta, mire bezállították a kórház elmeosztályára.

Adomány a menekülteknek. Debreczen város köztisztviselőiben álló polgáranak, Váray Istvannak elhunytja alkalmából koszorúmegváltás címen a következő adományok érkeztek az Egyetértés útján: Debreczen város adóhivatalának tisztviselői és alkalmazottaitól 580 korona. Csáki Jánosné, Óry Jánosné, Hegedűs Kámanné úrnőktől 500 korona. Továbbá Hetey Károly utján Rex drogeristaól egy üvegből kinyomtatott 300 korona. Az Egyetértés katonájától 20 korona adomány. Fogadják a josi ú adakozók az O. M. H. debreczeni kirendeltség hatós közönte.

Pax cigarettahüvely millenként 52 korona. Földesi és Tra papírok nagyaktában, Debreczen. Csapo-utca 16., az udvarban. Csak nagyban eladás.

Az „Egyetértés” keletkezésének története.

Az „Egyetértés” közönségéhez.

Az „Egyetértés” nagy nyilvánossága ruhhatja a legjobban, hogy mi sem áll távolabb az „Egyetértés”-től, mintsem sajtóhájszókát rendezzen. A destruktívónak a fegyvere volt ez a multban is. Azonban olyan vakmerő támadásokat zúdítottak az „Egyetértés”-re, amelyekkel szemben védekezni nemcsak magunk, de nagyközönségünk érdekében is kötelességünk. Tisztaságunkat nem engedhetjük elhomályosítani a legbrutálisabb erőszaktól sem.

A *Hajdúföld* c. napilap pénteki számában — megfelelően saját születéséről — a másik portáján való turkálásánál mindig kielezett, arrogáns finnyassággal *oláh nevasokot* igyekezett belekeverni az „Egyetértés” keletkezésébe. Ezt már szó nélkül nem hagyhattuk s nyugodt, de annál határozottabb tárgyilagossággal megállapítottuk, hogy a *Hajdúföld* társasága legfentebb önmagát védőül szolgálja, mert hiszen *ők eszköztől ki az „Egyetértés” megjelenését, nekik voltak oláh összeköttetések.*

A *Hajdúföld* vasárnapi számában meg is szólal dr. *Mitrovics Gyula* ur s „egyik legiletekebbnek” vallván magát, kénytelen leszögezni a következőket:

„Vagy akartunk lapot, vagy sem. Ha igen, *érinkeznünk kellett az oláh katonai parancsnoksággal.* Mivel mi oáhul nem tudunk, *főkéntük Husz Richárd kollégámat, hogy a lap megjelenését adja elő és szövegezze. Ő az több ízben többször meg is tette. Ez az oláh kapcsolat és protekciók története.* Dr. *Mitrovics Gyula* ur azonban tud meg másról is. *Ha valami pikantéria van — ugymond — az Egyetértés születése körül, az csak az lehet, hogy... ismét meg kellett jelenünk az oláhok előtt, mert ők a lap megjelenését a mi nevünk alatt engedték meg, talán inkább a bizalmi állásban levő főügyész, mint a Husz befolyására.*

Mi nem akarjuk itt eldönteni azt a kérdést, hogy vajjon kinek volt nagyobb befolyása az oláhoknál: a *csokhamar önként visszavonult dr. Magoss György tiszti főügyész* urnak, vagy *Husz Richárd* urnak-e? Ezt mindenki belátására bízhatjuk akkor, amikor dr. *Mitrovics Gyula* ur is hangozta, hogy *Husz Richárd* ur járt *„többször és több ízben”* az oláhoknál.

Dr. *Mitrovics Gyula* ur információit meg valamivel és nagyon röviden ki kell egészítenünk. Az *Egyetértés* első számának megjelenése után fordultak ismét az oláh katonai parancsnoksághoz, *ahova szuronyos oláh katonákkal hívták Keresztesi István* urat, a városi nyonda művezetőjét és dr. *Szatai Ferenc* urat, az *Egyetértés* felelős szerkesztőjét.

Ott voltak: dr. *Husz Richárd*, dr. *Szilágyi Imre*, dr. *Mitrovics Gyula* és dr. *Komlóssy Imre* urak. És ebben a pikantériában talán az is pikantéria, hogy még az agyoninformált oláh katonai parancsnokság is beálla, hogy *erőszakos szuronyos beavatkozással* semmi szükség. Nincs pedig azért,

mert a nyomdávalat azt az álláspontot foglalta el, hogy kész átadni a lapot, de a dr. *Mitrovics Gyula* urék politikájával csakis az *ő rizikójukra adhatja ki a lapot*, amit helyesebbnek vélték nem vállalni. Az *Egyetértés* tehát nem akarta és nem is tulajdoníthatta el senki.

Mind ezt mi nyugodt lelkiismerettel vihetjük az *Egyetértés* közönsége elé. Ha az *Egyetértés* keletkezése körül lehet valami ódióm, akkor az nyilvánvalóan nem a mi bűnünk, hanem éppen azoké, akik ezt nem kis meggondolatlan-ággal még a mi szemünkre akarják vetni. *Mi pedig nem kapasszkodtunk az oláhok szekeréhez.*

Érthető ezek után, hogy a *Hajdúföld* dardájának az önmagával való viaskodásban megerorbult hegyét már nem is annyira az „Egyetértés”-nek, mint inkább az „Egyetértés” felelős szerkesztőjének szegezi.

Azt írja nevezetesen: „Az is igaz, hogy a *„Hajdúföld”* jelenlegi szerkesztője tiltakozott az ellen, hogy olyan ember lehessen egy-kettőre lapszerkesztő, aki — mint *Szatai Ferenc* — még pár héttel azelőtt a saját zsebéből tüzött ki pályadíjat proletár-indulóra.”

Nyilvánvalóan ríktó és erőltetett személyi animozitás ez, de semmi okunk sincs arra, hogy ez elől kitérjünk. Az „Egyetértés” felelős szerkesztője nem mükedvelő — hanem — éppen itt Debreczenben, mint az ősi kollégiumnak volt hallgatója — több mint egy évtizede *hivatásos újságíró* s mindemellett is azok közé tartozott, akik a *proletárdiktatura egész tartalma alatt nem dolgozott egyetlen debreczeni napilapnál sem, nem lépett be a szociáldemokráta-párba sem és határozottan visszautasított minden tisztséget és megbízást.*

Epen ezért akarták nemcsak őt, hanem egész családját a szó teljes értelmében anyagilag tönkretenni. Van azonban — és ez hihetetlenül fog hangzani a *Hajdúföld* nek — emberi és keresztényi jóindulat is, amely idejében értesítette és segítségére sietett. *Az özellen jóakarattal becsátotta rendelkezésére azt a bizonyos kétszáz koronát, — amely tehát korántsem a saját zsebéből telt — s a terrorizáló vörös uralom provokálta és lanszírozta is azt.*

Mindemellett sem kerülte el az *Egyetértés* felelős szerkesztője azt, hogy az *öccsét — a vörös kavonok le ne tartóztassák és börtönbe ne hurcolják.*

Az igazság tehát az, hogy az *Egyetértés* felelős szerkesztője a *proletár-diktatura alatt még annyit sem dolgozott, amennyivel a mindennapi kenyerét biztosíthatta volna, ellenben neki és családjának nagy károkat okoztak.*

Az *Egyetértés* felelős szerkesztőjének egész eleje nyitott könyv Batran lapozhat benne a *Hajdúföld* szerkesztője is. Megtalálhatja benne a közönség bizalmának, szeretetnek, a szegények, az arvak, az elhagyottak halájának nem egy spontán megnyilatkozását.

Mindenkor igyekezett megenni a kötelességét s ha ezért nem is vár és keres elismerést, azt mindenesetre elérte, hogy még a leltajtékzób gyűlölettel szemben is emelt fővel állhat meg éppen úgy, mint maga az „Egyetértés.” Nyugodtan apellálhatunk az elfogulatlan, nagy közvéleményre minden viharok közepette, mert jól tudjuk, hogy *est folytonos áskálódásokkal, heccelődésekkel s kiabáló rosszakarattal megtéveszteni sohasem lehet.*

Propaganda előadások.

November hó 3-án d. u. fel 6 órakor a vármegyeház disztermében tartja a Székely Tarsaság ötödik propaganda előadását a következő mű-orrall: 1. „Kárpáti hegyekben”, éneklő a Ref. Leánygimnázium énekkara. 2. Szavai: Lakner Lili. 3. „Erdély neprajzi viszonyai” címmel előadást tart: dr. Bartha Karoly, a Székely Tarsaság titkára. 4. Magyar dalokat énekel dr. Szücs Gezané. A mai előadáson Kiss Bela zenekara játszik.

„Héra” kézimunkaüzlet, fehérnemű javítóval és Kolosné nyakkendő-terme Simonf. u. 5. szám.

Frank Sándor céghez, Piac utca 43 sz., posztó szövet, selem és kesz nő fehérnemű, legfontosabb kiviteiben, nagy választékban érkezett.

Menyasszonyi képek izlőses beállításban és el-örangu kidolgozásban készülnek Ruzicska fenyképésznel.

Őszi és téli női felöltő ujdongok óriási választékban érkeztek, továbbá leányka kabátok, női ruhák, flanelpongyolák, blousok olcsó árakban kaphatók FRANK SÁNDOR női felöltő áruházban, Piac-u. 42.

Vizsgalata a Merkur-szállodai szerelmi dráma ügyében. Csizsár Margit ügyében, aki október elején a Merkur-szállóban álítottal jegyese, Kereszti Vince ellen gyilkossági merényletet követett el, a vizsgálóbíró az összes tanúk kihallgatását elrendelte. Egyben pedig a fogva levő vadlott e mebeli állapotának orvosszakértőkkel való megvizsgálása iránt intézkedett, sőt a vadlott védőjét, dr. Kardos Samut felhívta, hogy a maga részéről külön orvosszakértőt jelöljön meg. Az ügyet egyébként a rendes bíróság fogja tárgyalni.

Legújabb rendszerű karbidlampak, karbid Molnár Testvereknél.

Uram! Mielőtt ruháit bárhol megrendelné, tekintse meg Keresztesi úri szabó kirakatát, ahol izléses divatszövegekből elegáns ruhák készülnek a legújanyosabb árban. *Varga-utca 1. szám.*

KEMÉNY KALAPOK, eredeti Gyútki-gyártmány és nyakkendő ujdonságok legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrenél.

Szenzációs gramophonelemez ujdonságok érkeztek Molnár Testverekhez.

Margit fürdő kelleme-en fűtve, állandóan egész nap nyitva van.

Legkedvesebb karácsonyi és ujévi ajándék! Fenyképész, vagy eredeti Portait-felvével művészi és különleges kivitelben rendelhető Ruzicska fenyképésznel, Piac-u. 32.

Kitűnő szabású fehérneműk, külön mértékszertől megválasztásra is; FRANK EDÉNÉL megyeház mellett.

Eltűnt 20,000 koronával telt pénztárca.

A baj nem jár egyedül.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Az elmúlt napokban Horváth Gábor Csapó-utcai hentes mester a vasuti gyorsáru pénztárnál járt. Letette pénztárcáját az asztalra. A tárcában 20 darab ezres volt, amint Horváth pár pillanatra félre fordult, a tárcsa már nem volt az asztalon. Rögtön feljelentést tett a rendőrségen, hol Rózsa Miklós detektívét bízták meg a rejtélyes eset kinyomozásával. Horváth a nyomravezetőnek nagyobb összeget ajánlott fel.

Hanem a baj nem jár egyedül. Horváth Gábornak ugyancsak a napokban ellopták szekerét és lovát. A Bethlen-utcán Horváth beért egy pohár borra és ezalatt az idő alatt hajította el valaki a lovakat. Rózsa detektív hamarosan kinyomozta, hogy a tolvaj a Haláp felé hajtott a lopott lóval és kocsival. A tolvaj nesztét vette, hogy nyomában vannak, és a szekert a Haláp körül belökte egy elhagyott nádasba, a lovat pedig szabadjára engedte. Csupán a lószerszámát és a kocsit ültette magával. Így aztán a ló meg a kocsit már is megkerült. Valószínűleg rövidesen meglesz a tolvaj is.

KÖZGAZDASÁG

Szövetkezeti általános tanfolyam. Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy az Orsz. Altruista Szövetség és a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége Budapesten november hó 9-én általános szövetkezeti tanfolyamot nyit, mely november hó 20-ig tart. Azok, akik a szövetkezeti ügyek iránt érdeklődő kereskedelmi iskolát vagy tanfolyamot végzett fiukat vagy hozzátartozóikat erre a tanfolyamra fel akarják küldeni, azt folyó hó 4-én (csütörtökön) d. e. 12 óráig jelentsék be a Debreczen és Vidéke Mezőgazdai Hitelszövetkezete helyiségében Csapó-u. 30. sz. a. A hallgatók kötelesek 200 K tandíjat fizetni és kedvezményes ellátási költségeiket sajátjukból fedezni.

Buza és rozs vetőmagvakat igényelt gazdákat felhívjuk, hogy a részükre kiutalt buza és rozs mennyiséget haladéktalanul vegyék át annál is inkább, mivel a raktározási és kezelési költség terhükre napról-napra nő.

SPORT

DKASE—DTE 2:0 (1:0). A szolnoki vereségtől még mindig deprimált DTE kénytelen volt a győzelmet átengedni az ambiciózus és mindvégig lelt kesen játszó DKASE csapatának. Az első gólt Fried II. lőtte tizenegyesből, míg a másodikat a védelem által szabadon hagyott Orkényi szép lövése szerezte meg. A DKASE-ből Fried II. és Sipos magaslottak ki, míg a DTE-ből Fejér. — A mindvégig izgalmas és erős mérkőzést kifogástalanul vezette Káldy Zsigmond (DMTK).

DVSC—DMTK 1:0 (0:0). A két csapat találkozása nem felelt meg a várakozásnak. Céltalan rugdosás és az akciók hiánya jellemezték a játékot. A győztes gólt a II. félidőben a DMTK hátvédei tévovázása miatt Megyery Kálmán lőtte. Jó bíró volt Balogh Imre (DNySC).

DEAC—Szolnoki MTE 1:1 (1:0). A legjobb játékosait nélkülöző DEAC

Teljes világítási üzembeszüntetés fenyeget.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A folytonos szénmizéria újból nagy veszéllyel fenyegeti Debreczen villamos világítással és villamos erővel ellátásának ügyét. Annnyira veszedelemmel fenyegeti, hogy kilátás van arra, hogy a világítási vállalat kénytelen lesz üzemet teljesen megszüntetni.

Aberle Rajmond, a világítási vállalat igazgatója bejelentette a tanácsnak, hogy a szén megint nem érkezik s a megtakarított szén, a tegnapi éjszaka érkezett egy napra való szénrel együtt 3

napra elégséges, úgy, hogy ha 3 nap alatt szén nem érkezik, kénytelen az üzemet megszüntetni. A MÁV-nak is alig van annyi szene, hogy vonatot tudjon indítani.

Addig is, amíg javul a helyzet, a motoráramot félnégy óráig adja a vállalat, a vízvezeték délután félhárom órákor kezd működni, világítás pedig délután félnégy órától este 10 óráig lesz.

A tanács a bejelentést tudomásul vette.

kénytelen volt eldöntetlen eredménnyel megelégedni, ami esetleg vezető pozíciójába kerülhet. Bíró Hegedüs (MÁV.) volt.

Kisvárdai S. E.—DNySC. 10:0. A DNySC. 7 emberrel, köztük szertárossal, intézéssel volt kénytelen kiállni és így szenvedte az irreális goalarányu vereséget. Bíró Nagy István (NyTVE.) volt.

DKASE II.—DTE II. 1:0 (0:0). Szövetségi díj. Bíró: Pauló István.

Törökszentmiklósi T. E.—Szolnoki N. S. C. 1:0 (0:0) II. oszt. bajnokság. Bíró: Hajdu Jenő.

Berettyóújfalui S. E.—Karczagi J. K. S. E. 2:0 (1:0) II. oszt. bajnokság. Bíró: Machó Ferenc.

Liszt kiosztás.

Értesítjük a közönséget, hogy a közlelmzési miniszter ur nov. hóra a fejadagot havi 6 kgr.-ban állapította meg.

A Liszt fajták aránya nov. hóban:

5% finom nullásliszt, 35% főzőliszt és 60% kenyérliszt.

Debreczen, 1920 november 2-án.

Közlelmzési ügyosztály.

Füredy F. Gusztáv Chopin-előadása.

Közkívánatra Höchtl Margittal.

Füredy F. Gusztáv, a közönség általános óhajára, megismételi Chopin-előadását, — közkívánatra Höchtl Margit zongoraművésznővel, aki a Schumann-estén oly fényes sikert aratott tüneményes művészetével. Tekintettel a Chopin-előadás iránt megnyilvánuló rendkívüli érdeklődésre, kéretnek a Füredy-előadások állandó hallgatói, hogy a november 11-én csütörtökön este 1/28 órákor tartandó Chopin-estre a Méliusz könyvkereskedésben kített zenedíj terembeosztáson (ezuttal előjegyzés nincs) rendes helyük iránt, azokat előre lefoglalva, intézkedni sziveskedjenek. Erre a Chopin-előadásra Füredy műsorra tüzte Höchtl Margit bemutatásával Chopin világhírű B-moll szonátáját a gyászindulóval; továbbá általános óhajra a C-moll Polonaisét, a csodaszép Berceusét és a grandiózus Barcarrollet, melyeket ily művészi előadásban oly ritkán élvezhet Debreczen közönsége. — Jegyek szerdától szombatig bezárólag Méliusznál.

SZINHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Szerda: Lili op. 37. C) bérlet.
Csütörtök: Madame X. A) bérlet.
Péntek: Luxemburg grófja op. 37. B) bérlet.

Ma szerdán, 3-án C) bérletben Lilit játsza a Csokonai színház operette-együttese, Bodán Margittal a címszerepben; partnere Szalma Sándor lesz. Sante Hypote-sében Szigeti nevelteti meg a közönséget.

Csütörtökön Farkas Idával a Madame X-t kapják az A) bérlek a Csokonai színházban. A nagyszerű dráma többi szerepeit Bánhid, Szendrő, Szigeti, Rónay alakítják.

Luxemburg grófja operette-reprez lesz pénteken, 5-én B) bérletben a Csokonai színházban. Az igazgatóság rendkívül nagy gonddal, gyönyörű kiállításban hozza színre ezt a rendkívül sikerű Lehár operettet, melynek címszerepét Szalma Sándor játsza. A két női főszerep Bodán Margit és Rácz Ada kezében van. Basilt a közkedvelt Szigeti, a festőt R. Nádossy kapta, Stara grófnőt Egyed Lenke alakítja. A zenekart Müller Mátyás dirigálja.

A debreczeni vonósnégyes társaság a múlt évről elmaradt hatodik bérleti hangversenyt f. évi november 10-én, este 8 órákor tartja meg az Apollóban. Műsoron szerepel Beethoven D-dur és Grieg c-moll hegedűszonátája, Bach kettős hegedűversenye és Goldmark hegedűversenye.

Cesarina VII., a világ urnője „Az aranyasszony” című hetedik részét mutatja be az Urania. — Ez a kiváló szépségű film valószággal elragadja a nézőt, oly érdekesítő elejétől végig. Előadások 6 és 8 órákor. Jegyelővétel.

A tigrsarcu ember, amerikai bűnügyi kalandor történet az Apollóban, még nem látott trükkök, felülmúl mind-egyed amerikai filmet. Előadások 6 és 8 órákor. Jegyelővétel.

Világnyelvek ROSE nyelviskola, Széchenyi-utca 42.

Árverés városi házakra. A városi tanács keddi ülésén kimondta, hogy a Hadházi-utca 16. számú ház eladására, amelyre eddig nem volt ajánlattevő, a Wesselényi-tér 9., 10. számú házra, amelyre utóajánlat érkezett be s a Fűvészkeret-utca 5., 6. számú házra, amelynek eladására vonatkozó árverés eredményét a miniszter nem hagyta jóvá, új árverést tűzött ki. Az új árverést november 12-én délelőtti 9 órákor tartják meg.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseik díja hetikézeren 10 szög 10 korona, minden további szög 1 kor. Vasárnap 10 szög 15 korona, minden további szög 1 korona 50 fillér. Vasárnapon belülről azokról azokról kétezeresen lesznek feladva. Vidéki hirdetés díj postabélyegeken is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor délután 12 óráig kérjük feladni. Telefon szám: 4.

LEVELEZÉS

Öszirózsa jelige levele van a Színházi Figaró szalonjában. Tisztelettel H. 4250

AJÁNLAT

Kelengye és férfi ing vasaló nő ajánlkozik házakhoz. Pacsirta-u. 39. sz. 4246

Egy csinosan butorozott szoba kiadó teljes ellátással. Cim a kiadóban. 4244

Dr. Kardos Samu irodájában per-fekt gépiró, vagy gépirónó azonnal alkalmazást talál. 4349

Találtam egy arany karperecet. Jelenkezni Arany János-u. 29. Sárossy. 4247

Csuz és köszvény ellen legjobb a híres Király balzsam. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszer-tárában (színház mellett). 3840

Friss élesztő kapható állandóan Rosenthal Sándornál, Csapó-u. 19. sz. 3986

Modern hálószoba, keményfa és festett konyhaberendezések jutányos áron kaphatók Csapó-utca 11, Bálint Sándor asztalosnál. 4192

KERESLET

Házvezetőnőnek keresek idősebb magános urinót, aki két középiskolás gyermekemet német-francia és egyéb leckéiben támogatná, könnyebb házi teendőiben segítene. — Kényelmes otthon biztosítva. Meuekülték előnyben. Cim a kiadóban. 4253

Lakatos tanuló felvétetik fizetéssel. Tűzhelyek kaphatók Praizler Simonnál, Hunyadi-u. 1. 4216

Varrónő szobában és varrásban tökéletesen képzett, felvétetik Friedmann divatházában, Piac 61, félemelet. 4222

Magas bért fizetek feltétlenül tisztá 1 vagy 2 szobáért fiatal házaspár számára. Ajánlatokat a kiadóhivatalban fekvő címre kérek. 4235

ELADÁS

Eladó legjobb állapotban hosszú du-bel férfi kabát. Hatvan-u. 29. 4245

Persianer nagy női gallér, báránny-bőr kabátbélés eladó. Piac 58. Rosenfeld. 4243

Eladó üzletberendezés, minden üz-lethez alkalmas. Weisz, Erzsébet-utca 50. sz. 4242

Két darab masszív tölgyfa, fényezett új íróasztal jutányos áron eladó. Csapó-utca 11, asztalos műhelyben. 4248

Egy frakk mellényel eladó. Kossuth-u. 38. 4240

Eladó negyvenkettes erős bakancs cipő, egy nadrág és nadrágra való szövet ezer koronáért. Értekezni délután 2-4-ig. Cim a kiadóhivatalban. 4251

Eladó négy lóra szij-kantár. Kossuth-utca 38. 4241

Téli férfi uj kabát olcsón eladó. Darabos 26. 4252

Tizennyoic katasztrális hold fekete föld Balmazújváros közelében eladó. Cim kiadóban. 4254

Felelős szerkesztő:

Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület központi nyomda-vállalata.

Debreczen és Vidéke Mezőgazdái Hiteleszövetkezete,
mint az Országos Központi Hiteleszövetkezet tagja a folyó hó 13-án betöltendő ügyvezető igazgatói állásra pályázatot hirdet. Bankügyekben teljesen jártas egyének pályázatukat folyó hó 10-ig adják be dr. Barna László intézeti ügyészhez (Bathány-utca 2. sz.), hol a fizetési feltételekre vonatkozólag is felvilágosítás nyerhető.

Házárverési hirdetmény!

A debreczeni Jótékony Nőegylet kezelése alatt álló Varadi-Szabó-alapítvány tulajdonát képező Széchenyi-utca 6. számú házastelek 1920. évi november hó 5-én, délután 3 órakor a Nőegylet Péterfia-utca 68. sz. alatti Veressné Szathmári Teréz-fele árverésének nagytermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen örökön eladatik.

Kikiáltási ár: 760.000 korona, kánatpénzül 180.000 korona leteendő.

Részletes árverési feltételek a kollegiumban, a számvetői vagy az ügyészi hivatalban megtekinthetők.

Debreczen, 1920 október 27.
Dr. Ádor Dániel, Varga Pál,
nőegyleti ügyész, nőegyleti ellenőr.

Tüzifa (tölgy-, cser- és bükkhasab, csehszlovákiából importálva) waggontételekben azonnali szállításra megrendelhető:
Reinbold Miklósnál,
a szolnoki Egyes. Gőzfűrés és Örlőmalom r.-t. megbízottjánál Debreczen, Kossuth-utca 61. szám alatt.

1899-1920. kgy. sz.
Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Árvaszékének 11.480-1920. á. sz. határozata folytán közhírré teszem, hogy a Valasinovszkikiskoruk tulajdonát képező ingóságok, háziutortok stb. Monostorpályi-ut 24. sz. háznál 1920. évi november hó 4-én, csütörtökön d. u. 2 órakor tartandó árverésen el fog adatni.

Debreczen, 1920 okt. 30.
Kiss Kálmán,
városi közgyám.

KARLSBADI GYÓGYVIZ
megérkezett. Kapható nagyban és kicsinyben
KONTSEK GÉZA cégnél, Kossuth-utca 11. sz.

Mándoki Ferenc rézműves és kutturási vállalata.
DEBRECZEN, Arany János-utca 13-ik szám alatt.

Készít rézből mindennemű dombormű munkát rajzszerű kivitelben; továbbá gyárt rézüstököt, üstházakat, palinkafőző-üstöket, rézedényeket és fürdőkályhákat, melyeknek javítását szakszzerűen és jutányos árak mellett eszközli. **Eivállal** kávéházi konyhaberendezéseket, szeszgyári munkákat; valamint jóvizű kutak furását, szivattyú-felszereléseket, tömeg kovácsoltást, itató vasalvány, timár- és szappanfőző-üstök készítését. — **Raktáron tart** palinkafőző-üstöket, rézüstöket, üstházakat és vízmelegítőket.

Ócska rezet napi árban vesz. — Cinezés (ónozás) hetenként egyszer. — Vidéki megrendelést gyorsan és pontosan teljesít.

Könyvek, zeneművek és divatlapok,
papir, író- és rajzszerkek
állandóan nagy választékban kaphatók Debreczen sz. kir. város és a tiszántúli református egyházkerület tulajdonát képező
„MÉLIUSZ” könyv-, zenemű-, papir- és írószerekkereskedésében.
Debreczen, Ferenc József-ut (Piac-u.) 26. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A berettyóújfalui református egyház presbyteriuma árlejtést hirdet a fiúiskola tetőzetének jóminőségű, horganyozott vaslemezzel befedésére. A tetőzet kb. 550 m². A munkát lehetőleg még a folyó évben befejezendő. Az árlejtésben résztvevők írásbeli zárt ajánlatukat, amelyhez az árlejtési összeg 10%-a bánatpénzül melléklendő, november hó 12-ig nyújtják be a református lelkészi hivatalnál.

Berettyóújfalú, 1920 okt. 31.
Presbyterium.

Eladó 3 szoba és konyha összes berendezése

elköltözés miatt azonnal. Ha és mihelyst lakásom berendezéseit eladtam, rögtön elköltözöm Debreczenből. Ez az oka eladásom szándékommak.

Bővebb felvilágosítást nyújt az eladással megbízott

NAGY LAJOS
adásvételi iroda, Veres-utca 9. szám.
Csak délelőtt 9-1 óráig.

„FOTÓ”
FÉNYKÉPESZETI SZAKSZERKEZET BUDAPESTI RAKÓCZI-UT 80.
NAGYBANI - KICSINYBEN

Aranyat, ezüstöt, briliánsat a legmagasabb árban veszek
POLLÁK
ékszerész. Piacz-utca 79.

Értesítés.

Gyapju beszolgáltató gazdákkal tudomásul vételt végett közöljük, hogy az Országos Gyapju-központtól a szövetek megérkeztek.

Mindazon gazdák tehát, kik gyapjút beszolgáltattak és a nekik járó szövetekre igényt tartanak, irodai helyiségünkben, Piac-utca 42. sz. (Pannónia-szálló) I. em. jobbra, átvehetik.

Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága Debreczeni kirendeltség.

Akinek eladó házuk, vagy eladó földjük van.

és azok eladásával a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalatot kívánják megbízni, tisztelettel kérjük, hogy megbízásukat ne a hét utolsó napján, hanem mindig a hét elején, legkésőbb azonban

Péntek délig

adják fel a Veres-utca 9. szám alatti irodában, hogy a szükséges hirdési reklámhirdetéseket módunkban álljon elkészíteni, a megfelelő reklámrajzokkal ellátni és megjelenés végett a vasárnapi számokban elhelyezni. Szombaton feladott megbízások, az idő rövidsége miatt már nem jelenhetnek meg a lapok vasárnapi számában.

Megbízás feladása végett a tulajdonosnak személyesen kell bejönnie az irodába. Hozza magával az eladni szándékolt ingatlanra vonatkozó régebbi szárdőst, vagy más olyan iratot, melyből a telekkönyvi adatok megállapíthatók!

Az eladás közvetítéséért a tulajdonosok semmiféle közvetítési díjat nem fizetnek

Tisztelettel
a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat Irodája
Veres-utca 9. szám. Telefon 13-76. Alapított 1900. Fennáll 20 év óta.
Debreczen városának legrégebb Adásvételi Vállalata !!

Istállóval, iparral
rendelkező egyén, fuvarozáshoz finanszírozó társat keres.
Cim kiadóhivatalban

Kisbirtok tanyával, 9 katasztrális hold első osztályufekete föld eladó. **DEZSŐ LÁSZLÓ** irodája, **MARÓTHY-UTCA 19. SZÁM.**

Stabilgőz gép 18 lóerős teljesen üzemképes és azonnali átvételre eladó. **DEZSŐ LÁSZLÓ** irodája, **Maróthy-utca 19. szám alatt.**

Barchettek,
zephyrek, kartonok, női és leányka ruhák, kötények, meleg alsó szoknyák és nadrágok a legszolidabb áron kaphatók
Nagy József és Tsa
„Gólya” áruházában
Sas-utca 4. szám.

Petroleum kiosztás.

A közönség számára petroleum-jegyekre november hó 8-tól petroleum fog kiosztatni.

A petroleumot mindenki annál a kereskedőnél fogja megkapni, melyiknél a jegyét előjegyeztette és pedig a petroleum-jegy 1. szelvényére.

Az első sorozatu jegyre 1 liter, a második sorozatu jegyre 1 és fél liter, a 3., 4. és 5. sorozatura 1-1 liter petroleum fog kiadatni.

Petroleum ára fogyasztók részére literenként 34 korona.

A petroleum-jegyek második szelvényére később (még e hó folyamán) lesz a petroleum kiosztva.

Az első szelvényeket a kereskedők nov. 10-11. és 12-én számolhatják el.

November 12. után az 1. szelvényekre nem lehet petroleumot kiadni.

Debreczen, 1920 november 2.
Közélelmezési ügyosztály.

ELKELT
a Méliusz-tér 4. sz. ház is

Tehát most már ezen ingatlan után se méltóztassanak érdeklődni. Ezen ingatlan az eladással megbízott

Nagy Lajos Országos Adásvételi vállalat adta el!!

Debreczen városának legrégebb adásvételi vállalat. Alapított 1900-ban. Fennáll 21-ik éve. — Iroda: Veres-utca 9. szám. — Telefon 13-76. sz. Ujabb eladási megbízások fölvetetnek mindennap reggel 8 órától délutáni 6 óráig.

Az eladások eszközéséért, közvetítéséért az eladó tulajdonosok által egyetlen fillér közvetítési díjat sem kell fizetni a Nagy Lajos iroda részére!!!

KERESEM

megvételre a következő dolgokat:
hentes-szót, ringakést rakott tökével, gyuróteknőt, kecskelábat, pácoláshoz dézsát. Továbbá szőlőpermetezőt, tanyára hamis kutyát, szobai fatartó-ládákat, tengeri darálót, villanyvasalót.

Szíves ajánlatokat kér a **NAGY LAJOS** iroda Veres-utca 9. sz.

1921. évre szóló
fali, előjegyzési, tárca, iróaljzat és más fajta

NAPTÁRAK
nagy választékban már kaphatók és jutányosan beszerezhetők a

„MÉLIUSZ” könyv- és papírkereskedésben — DEBRECZEN, Ferencz József-ut 26. szám.